

SKOVBUNDEN

Der er meget liv i skoven, og særligt i skovbunden sker der mange spændende processer:

- Svampe gror, bregner vokser, gamle træer bliver nedbrudt og små blomster spirer.

Vidste du at jordbunden er med til at bestemme hvilke planter, der vokser i skoven?

Introduktion til området

I skovbunden er der gang i en masse spændende processer og kredsløb: De visne blade og døde grene fra træer, buske og bundbevoksning nedbrydes af svampe, bakterier, bænkebidere, orme, tusindben, skolopendere, snegle og andre småbitte nedbryderdyr.

Næringen fra det nedbrudte døde organiske materiale optages af planterne, som bruger den til at vokse sig sunde og store.

Forskellige planter, dyr og svampe lever sammen og i konkurrence med hinanden. Fx lever nogle svampearter i tæt symbiose med træerne – svampene får sukkerstoffer fra træernes fotosyntese, og til gengæld får træerne næringsstoffer fra svampenes nedbrydning. Træerne kan også bruge netværket af svampehyfer til at kommunikere med hinanden ved at sende forskellige signalstoffer afsted. På den måde fungerer svampene som skovens www.

Jeres skovbund ligger i skyggen af en frisk skovfyr, en stor ældre robinie og et hyldekrat. I skovbunden vokser forskellige bregner (mangeløv og engelsød), skovstorkenæb, anemoner og hostaer.

Inspiration til aktiviteter

Brug skovbunden, når I skal undervise om nedbrydning og næringskredsløb, og tag også gerne på tur i en 'rigtig' skov. I kan også efterfølgende kigge på byens øvrige kredsløb og sammenligne det med skovens cirkulation - hvor gode er vi fx til at genbruge vores affald?

Fag: Natur/teknologi og madkundskab

Dyrk spiselige svampe

I vores bog "Grow Like Tomorrow" finder I flere guides til at dyrke spiselige svampe, og I kan også se en lille videoguide på vores hjemmeside:

<https://tagtomat.dk/blog/2020/06/08/aaben-skole-forloeb-5-cirkulaere-ressource-flows-og-svampedyrkning/>

Bogen kan downloades gratis som pdf via vores webshop her:

<https://tagtomat.dk/butik/tagtomat-grow-like-tomorrow-e-bog/>

Hvis I vil vide mere om svampe og få idéer til endnu flere aktiviteter med svampe, så tag et kig i vores undervisningsmateriale "TagTomats SvampeUnivers", som også kan downloades gratis via vores webshop:

<https://tagtomat.dk/butik/e-bog-undervisningsmateriale-tagtomats-svampeunivers/>

Undersøg hvad der sker i løbet af dyrkningsprocessen: Hvordan spreder myceliet (selve svampen) sig i vækstmediet? Hvor meget vejer dyrkningskittet hhv. før og efter, I har dyrket? Hvordan ændrer temperaturen sig? Hvilket vækstmedie vokser svampene bedst i? Hvor hurtigt vokser frugtlegemerne (den del af svampen vi spiser og som oftest ses i skovbunden)? Hvordan kaster svampen sine sporer?

Slut af med at spise svampene i madkundskab.

Orme og andre nedbryderdyr

Undersøg hvilke nedbryderdyr I kan finde i området, og lav et ormebo i en stor gammel sodavandsflaske. Læg her skiftevis lag af jord og sand/grus (så det ligner en lagkage) og slut af med visne blade på toppen. Læg et par regnorme i, og sæt ormeboet et mørkt sted. Husk at se til dem og giv dem vand jævnligt. Efter et par dage til en uge kan I se, hvordan ormene har gravet gange, trukket blade ned og derved blandet lagene af jord og sand/grus.

I kan også folde et papir på langs, lægge en regnorm på det og lytte til, hvordan børsterne på siden af dens krop kradsler på papiret, når den bevæger sig.

Det hjemlige